

Project Tijdschrift

Handleiding groepswork

Groepje:

1. Inleiding

De komende lessen gaan jullie werken in groepjes.¹ Met je groepje vorm je een redactie. Jullie maken een krant of tijdschrift. Als redactie bepaal je helemaal hoe het blad eruit gaat zien. Maar voor het zover is en jullie blad van de persen rolt, doorlopen jullie samen een heel productieproces. Dit proces kent een aantal fasen:

Droomfase: jullie doen zo veel mogelijk ideeën op. Jullie overleggen hoe je blad eruit gaat zien en wat erin komt.

Schrijffase: jullie maken afspraken over de artikelen die je schrijft. Ieder redactielid schrijft ten minste twee artikelen.² Je schrijft de artikelen als *Word-document*.

Controlefase: de geschreven teksten worden gecontroleerd. Deze fase is van groot belang: wat je publiceert, moet goed ogen. Je controleert daarom elkaars spelling en formulering. Aan de hand van jouw commentaar wordt de tekst verbeterd.

Presentatiefase: nu voeg je de artikelen samen tot één krant of tijdschrift. Je kunt de teksten printen en samenvoegen op papier of digitaal samenvoegen.

Uiteindelijk rolt er een compleet drukwerk van de pers: *jullie krant of tijdschrift!*

¹ Bij voorkeur groepjes van drie. Groepjes van twee doen hetzelfde als een groepje van drie. Groepjes van vier doen meer.

² Een groepje van vier schrijft dus ook acht artikelen i.p.v. zes (naast de redactionele inleiding).

2. Planning

Het lanceren van een nieuw blad is, zoals je hebt gelezen, een veelzijdig proces. Je bent met veel zaken tegelijkertijd bezig. Een goede planning is daarom belangrijk.

Week 1: Opdracht in de les:

- Lees samen de **inleiding** en **planning** door.
- Neem het kopje **Droomfase** door: je overlegt en spreekt af wat het thema is, het publiek en de titel voor je blad.

Week 2: Huiswerk:

- Van iedere tekstsoort die je voor deze opdracht moet schrijven, heb je een voorbeeld gezocht in een krant of tijdschrift.
- Ieder groepslid heeft een krant of tijdschrift meegenomen dat bij zijn/haar thema past.

Opdracht in de les:

- Plak de uitgeknipte artikelen achterin je portfolio. Deze kun je gebruiken als voorbeeld bij het schrijven van je eigen teksten.
- Neem **Schrijffase** door.
- Spreek af wat elk groepslid gaat schrijven en verdeel de taken.
- Begin met het schrijven van de inleiding.
- Laat de inleiding nakijken door een ander groepje.

Week 3: Opdracht in de les:

- Begin met het schrijven van je eerste tekst.
- Laat het nakijken door een groepslid.

Week 4-8: Opdracht in de les

- Begin met het schrijven van je tweede tekst.
- Laat het nakijken door een groepslid.

Week 9: Opdracht in de les

- Laat je eigen teksten nalezen door je groepsgenoten en geef commentaar op de teksten van je groepsgenoten.
- Verbeter de teksten.
- Zorg voor een mooie opmaak.

3. Droomfase

In deze fase bepaal je het **thema**, de **doelgroep** en de **titel** voor je krant of tijdschrift. Het thema is een onderwerp waar alle artikelen die je schrijft bij aansluiten. Dat thema kan van alles zijn: cultuur, voeding, voetbal, Den Bosch, games, en ga zo maar door...

Probeer in goed overleg één thema te kiezen.

Gekozen thema

Wat: _____ Waaronder: _____

Als je thema geschikt is, kun je er vele artikelen over schrijven. Werk jullie thema hier uit in zoveel mogelijk concrete ideeën.

Uitwerking

Ideeën voor artikelen:

Nu je thema vaststaat, rijst de vraag voor wie je het blad eigenlijk schrijft. De inhoud stem je af op je lezers. Wat interesseert ze? Wat weten ze al over je thema, wat nog niet? Ook het taalgebruik³ stem je hierop af. Denk aan kinderen, ouderen, studenten, etc.

³ Bij taalgebruik kun je denken aan: korte *of* lange zinnen; moeilijke *of* makkelijke woorden; formeel *of* populair taalgebruik, enz.

Wie is het lezerspubliek?

Beoogd lezerspubliek

Leeftijd/geslacht/interessegebied/voorkennis over je thema/taalgebruik:

Ten slotte denk je na over een titel. Je mag zelf een blad bedenken, maar ook een bestaand blad gebruiken.

Titel (evt. ondertitel)

4. Schrijffase

De redactie schrijft gezamenlijk:

- ✓ de redactionele inleiding (editorial)

Ieder redactielid schrijft ten minste twee artikelen. De volgende teksten moeten in je krant of tijdschrift opgenomen zijn:

- ✓ nieuwsbericht
- ✓ artikel
- ✓ betoog (alleen niveau 4)
- ✓ overtuigende tekst (niv 2/3)
- ✓ instruerende tekst
- ✓ column *of* recensie (keuze)
- ✓ reclameadvertentie
- ✓

Deze artikelen moeten op de een of andere manier aansluiten bij je thema.

Wie gaat in de komende tijd wat schrijven? Bepaal dit in goed overleg.

Artikelen

Wie:	Tekstsoort:	Wat je hierin gaat schrijven:
<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>	<hr/>

Houd een richtlijn aan van +/- 200 woorden per artikel. Je schrijft de artikelen digitaal. Zorg dat de teksten netjes en overzichtelijk zijn. Kies één lettertype. Je mag variëren in lettergrootte, maar zorg wel dat de tekst goed leesbaar blijft.

Maak voor je begint te schrijven een bouwplan. Dat is een schema, waarin je per alinea kort aangeeft wat je gaat schrijven.

Besteed veel aandacht aan inleiding, middenstuk en slot. Een inleiding wil de lezer nieuwsgierig maken. Dat kan met voorbeelden, anekdotes, weetjes of nieuwtjes. Ook noemt

de inleiding het onderwerp. Een middenstuk moet de belangrijkste informatie geven. Een slot moet alles nog eens goed samenvatten en een leuke uitsmijter geven.

Tekstsoorten

Hier volgt een omschrijving van de teksten die je gaat schrijven. Houd je aan de regels, die bij elke soort horen:

Redactionele inleiding (deze schrijf je gezamenlijk)

- De redactionele inleiding staat aan het begin van een krant of tijdschrift en wil - zeker bij een bijzondere editie - de lezers warm maken voor wat erin te lezen staat.
- Als redactie richt je het woord tot de lezer.
- Je legt uit waarom je voor dit thema gekozen hebt. Je prikkelt de lezer met vragen, die in de artikelen beantwoord worden.

Nieuwsbericht

- Een nieuwsbericht wil lezers informeren over een recente gebeurtenis. Het geeft antwoord op de vragen: wie, wat, waar, wanneer, waarom en hoe?
- In de inleiding (lead) vat je het belangrijkste kort samen.
- In het middenstuk en evt. slot werk je aspecten van je onderwerp nader uit.

Artikel

- Een achtergrondartikel wil lezers informeren over de achtergronden van een bepaald verschijnsel.⁴
- In de inleiding introduceer je het onderwerp en prikkel je de lezers met *vragen* hierover, bijvoorbeeld naar de kenmerken van iets, de oorzaken, de gevolgen, problemen, oplossingen, hoe iets vroeger was, vandaag de dag is of belooft te worden.
- In het middenstuk en evt. slot beantwoord je deze vragen (één per alinea). In het slot vat je alles samen.

Betoog (alleen niveau 4)

- Als je een betoog schrijft, probeer je de lezer te overtuigen van je standpunt.
- Je geeft een duidelijke stelling.

⁴ Let op: een artikel is iets anders dan een nieuwsbericht. Een nieuwsbericht gaat in op een recente gebeurtenis (bijvoorbeeld een vulkaanuitbarsting in IJsland); een artikel gaat veel dieper in op zo'n onderwerp (vulkanen). Het vertelt bijvoorbeeld hoe vulkanen ontstaan, wat de schade ervan kan zijn, welke grote vulkanen er op aarde zijn, welke actief zijn en welke niet, enz.

- Bepaal welke argumenten je gaat gebruiken.
- Je gebruikt twee voorargumenten en één tegenargument dat je vervolgens weerlegt.

Overtuigende tekst (niveau 2 en 3)

- Met een overtuigende tekst wil je iemand overtuigen of overhalen om iets te doen
- Je vertelt iets over datgene waar jij een duidelijke mening over hebt
- Je geeft argumenten voor en je geeft argumenten tegen
- Je sluit af met een conclusie waarin je je mening nog eens geeft en je argumenten.

Column

- Een column wil lezers laten nadenken over iets.
- Je vertelt over iets wat je hebt gezien, gedaan of meegemaakt. Dit kan *van alles* zijn: van een huiselijk voorval tot wereldpolitiek.
- Je geeft hierover je duidelijke mening.
- Een column is persoonlijk. Je schrijft op een toon die bij je past: nadenkend, fel of humoristisch.

Reclameadvertentie

- Een reclameadvertentie wil de lezers een product laten kopen.
- Dit moet passen bij het beoogde lezerspubliek.
- Je maakt gebruik van: aanbiedingen, slagzinnen, getuigenissen, associaties met charismatische mensen, enz.
- Reclame heeft een creatieve opmaak, met afbeeldingen e.d.

5. Controlefase

Ieder groepslid heeft twee teksten geschreven, waarop een ander nu commentaar gaat geven. Deze fase is van groot belang: wat je publiceert, mag absoluut geen fouten bevatten. Is dat wel zo, dan nemen lezers je blad niet serieus. Je *helpt* de schrijver dus door kritisch te zijn en veel tips te geven.

Voor elk artikel is de werkwijze als volgt: jij neemt het mee en de anderen geven zo veel mogelijk commentaar. Op jouw beurt geef jij commentaar op de artikelen van anderen.

Het commentaarformulier kent een aantal stellingen. Elk van deze stellingen noemt iets wat goed kan zijn aan een tekst. In de bijlage vind je de formulieren om teksten te beoordelen. Je *helpt* iemand door tips geven hoe het dan toch beter kan. De schrijver doet hier vervolgens wat mee.

6. Presentatiefase

In deze fase voeg je de artikelen samen tot één krant of tijdschrift.

Je kunt de teksten printen en samenvoegen op papier. Vouw in dat geval een papier in A3-formaat dubbel. Geef je krant of tijdschrift een lay-out met titel en inhoudsopgave. Leg de artikelen er overzichtelijk bij. Als je een goede ordening gevonden hebt, plak je ze erop. Met lijnen en afbeeldingen zorg je voor de verdere lay-out.

Je kunt de teksten ook digitaal samenvoegen. Dat vraagt wel enige kennis en tijd, maar het oogt wel professioneel. Uiteindelijk rolt er een compleet drukwerk van de pers: *jullie krant of tijdschrift!* Kijk eens op www.jillster.nl.

Bijlage A: commentaarformulieren

Commentaarformulier: NIEUWSBERICHT

Titel: _____

Schrijver: _____

Commentaargever: _____ **Algemeen**

Onderwerp: _____

Hoofdgedachte: _____

De hoofdgedachte is duidelijk geformuleerd in de tekst: ja / twijfel / nee

Tekstsoort: _____ (Lees: 3. schrijven)

De kenmerken van deze tekstsoort zijn duidelijk herkenbaar: ja / twijfel / nee

Structuur:

De tekst heeft een goede inleiding: ja / twijfel / nee (Lees: 3. schrijven)

In iedere alinea van het middenstuk wordt één deelonderwerp behandeld: ja / twijfel / nee

De tekst heeft een duidelijk slot: ja / twijfel / nee (Lees: 3. schrijven)

Spelling en formulering

De formulering in dit artikel is begrijpelijk, goed en aantrekkelijk: ja / twijfel / nee

De spelling in dit artikel is correct: ja / twijfel / nee Fouten:

Schrijf ook commentaar op de geprinte artikelen zelf.

Commentaarformulier: COLUMN/RECENSIE

Titel: _____

Schrijver: _____

Commentaargever: _____ **Algemeen**

Onderwerp: _____

Hoofdgedachte: _____

De hoofdgedachte is duidelijk geformuleerd in de tekst: ja / twijfel / nee

Tekstsoort: _____ Kenmerken hiervan (zie 3. Schrijven) :

De kenmerken van deze tekstsoort zijn duidelijk herkenbaar: ja / twijfel / nee

Structuur:

De tekst heeft een goede inleiding: ja / twijfel / nee (zie 3. schrijven)

In iedere alinea van het middenstuk wordt één deelonderwerp behandeld: ja / twijfel / nee

De tekst heeft een duidelijk slot: ja / twijfel / nee (Lees: 3. schrijven)

Spelling en formulering

De formulering in dit artikel is begrijpelijk, goed en aantrekkelijk: ja / twijfel / nee

De spelling in dit artikel is correct: ja / twijfel / nee Fouten:

Commentaarformulier: RECLAMEADVERTENTIE

Titel: _____

Schrijver: _____

Commentaargever: _____ **Algemeen**

Onderwerp: _____

Hoofdgedachte: _____

De hoofdgedachte is duidelijk geformuleerd in de tekst: ja / twijfel / nee

Tekstsoort: _____ Kenmerken hiervan (zie 3. Schrijven) :

De kenmerken van deze tekstsoort zijn duidelijk herkenbaar: ja / twijfel / nee

Structuur:

De tekst heeft een goede inleiding: ja / twijfel / nee (zie 3. schrijven)

In iedere alinea van het middenstuk wordt één deelonderwerp behandeld: ja / twijfel / nee

De tekst heeft een duidelijk slot: ja / twijfel / nee (Zie: 3. schrijven)

Spelling en formulering

De formulering in dit artikel is begrijpelijk, goed en aantrekkelijk: ja / twijfel / nee

De spelling in dit artikel is correct: ja / twijfel / nee Fouten:

Bijlage B: knipsels

Plak hier van elke tekstsoort één knipsel.

